

ініційовано розроблення Національної економічної стратегії, спрямованої зокрема на стимулювання розвитку ІТ-сфери, інноваційних досліджень та розробок.

Розвиток цифрової економіки в Україні стикається із вагомими бар'єрами, пов'язаними з наявністю значного цифрового розриву між українською державою та розвиненими країнами світу. Однак, Україна докладает багато зусиль для подолання такої «цифрової прірви». Основними перешкодами для реалізації потенціалу цифровізації країною є: відтік професіоналів закордон і відповідно нестача фахівців для реалізації вказаного завдання; низький рівень захисту інформаційних систем і посилення ризику витоку інформації; недосконалість законодавства у сфері захисту авторських прав та інтелектуальної власності; повільне впровадження нових інформаційних технологій; невідповідність темпів цифрових перетворень в економічній сфері і необхідних змін у правовій площині; низькі темпи інноваційних досліджень і практичного впровадження інноваційних рішень порівняно з економічно розвиненими країнами світу тощо. Серед переваг цифрової економіки слід виділити: зниження цін на товари одночасно з підвищенням рівня задоволеності індивідуальних вимог споживачів, доступності, якості та асортименту продукції, підвищення інформаційної прозорості бізнесу і лояльності споживачів, покращення доступності інформації та цифрової грамотності громадян, оптимізація бізнес-процесів і підвищення ефективності діяльності підприємств, спрощення умов для їх виходу на світовий ринок.

Джерела та література

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. *Законодавство України: веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 15.10.2020).

Мазур Р. – студентка факультету спорту та менеджменту

Науковий керівник: к. е. н., доц.
О. І. Попрозман
Національний університет фізичного виховання і спорту України
м. Київ, Україна

Економіка та управління підприємствами у сфері нематеріального виробництва

Динамічне та мінливе середовище функціонування вимагає від підприємств розробки та впровадження удосконалених, сучасних методів управління, які здатні забезпечити стійкий економічний стан і конкурентоспроможний розвиток. Ефективне функціонування підприємства оцінюється через динамічне зростання його основних індикаторів: прибутковість, платоспроможність, конкурентоздатність і цього досягти можна через розумно організовану систему управління, шляхом формування вдалої системи економічного управління суб'єктами господарювання.

Поняття «економічне управління» почали застосовувати в науковій літературі на початку ХХІ століття. Тому серед вчених-економістів ще не має остаточно узгодженої думки с приводу точного формулювання визначення даної категорії. Так, Н. М. Євдокимова [2, 15] у широкому розумінні розглядає економічне управління, як управління об'єктами економічної природи і зводить суть поняття до визначення потрібного стану підприємства, оцінювання його фактичної діяльності порівнюючи з конкурентами і здійснюючи управлінський вплив згідно з наяв-

ними ресурсами. Л. П. Дядечко [1, 28] трактує економічне управління як стратегічне, поточне та оперативне планування, а також організацію і контроль за виконанням планів. В свою чергу економічна енциклопедія розглядає економічне управління як спосіб дії на процес суспільної праці відповідно до законів розвитку суспільства включаючи управління виробничою та невиробничою сферою.

Вступ. Економіка – це наука яка вивчає взаємодію людей у процесі пошуку ефективних шляхів виробництва матеріальних благ і послуг в умовах обмежених ресурсів з метою задоволення потреб. Відношення між людьми, які виникають у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання товару. Головна функція економіки полягає у створенні продуктів, необхідних для життєдіяльності суспільства. Під благом розуміється все те, що задовольняє потреби людей, відповідає їх цілям і устремлінням. Економіка підприємства охоплює широке коло проблемних питань, пов'язаних з управлінням численних взаємопов'язаних видів діяльності на основі процесного підходу. В результаті реалізації системи процесів повинен бути досягнутий якісний кінцевий результат у вигляді конкретного суспільно корисного продукту. В зв'язку з цим у підручнику чільне місце відведено визначенню сутності підприємства як суб'єкта підприємницької діяльності, ґрунтовно висвітлене його сучасне ринкове середовище [5].

Метою роботи є обґрунтування теоретичних основ процесу планування діяльності підприємств та розробка рекомендацій його удосконалення з урахуванням стратегічних цілей та тактичних задач.

Методи досліджень. Вивчення управління та економіки підприємствами бібліографічний пошук і аналіз літературних джерел (у тому числі Internet-сайтів та періодичних видань) порівняльний аналіз, методологічного та системного аналізу, метод соціологічного опитування, методи математичної статистики.

Результат досліджень та їх обговорення. Кожне підприємство є складною соціально-економічною системою, яка поєднує у виробничому процесі різноманітні матеріальні елементи, людські ресурси та інформаційні зв'язки. Всі підприємства мають деякі спільні характеристики, до яких в першу чергу відносяться функції управління.

Суть управлінської діяльності полягає у впливі на процес через прийняття рішень. Необхідність управління пов'язана з процесами поділу праці на підприємстві і відокремлення управлінської праці від виконавчої [3].

Зростання значення фактору управління в епоху науково-технічної революції послужило основою для появи концепції «менеджеріальної революції», згідно з якою влада переходить від власника до управлінців.

Основоположником управління вважається американський інженер і дослідник Ф. Тейлор. Запропонована ним раціоналізація праці і відносин на виробництві дозволила корінним чином змінити організацію і управління, а значить і ефективність виробництва [4].

На сьогоднішній день у світовій практиці використовують три інструменти управління: ієрархію, культуру і ринок. Кожен з них є домінуючий в тій чи іншій економічній системі.

В управлінні сучасною економікою слід керуватися такими принципами:

- чіткого розподілу праці;
- додержання дисципліни і порядку;
- повноваження і відповідальність;
- використання мотивації високопродуктивної праці;
- забезпечення рівної справедливості для всіх;
- впевненості в постійності і стабільності роботи;
- дотримання взаємовідносин із співробітниками згідно ієрархічного ланцюга;
- заохочення ініціативи.

Основою використовуваних методів управління є закони, закономірності і принципи суспільного виробництва, науково-технічний рівень розвитку підприємства, соціальні, правові і психологічні відносини між людьми [4].

Економічні методи управління – це прийом і способи управління, які мають в своїй основі використання економічних законів, економічних інтересів і показників. Ці методи включають:

- матеріальну відповідальність;
- стимулювання;
- ціноутворення;
- податки;
- державне регулювання.

Підходи до трактування сутності поняття «економічне управління»:

– системний [3, 71, 74] сукупність поєднаних та взаємодіючих між собою економічних елементів з метою досягнення поставлених стратегічних цілей, що характеризується зростанням прибутку, приростом заробітної плати, заощадженням сировини, енергії та матеріалів;

– процесний [3, 72, 75] сукупність економічних принципів, форм, методів, прийомів та засобів, які здатні впливати на суб'єкт управління та взаємодіяти між собою у часовому просторі;

– ситуативний [3, 75] виокремлення певної частини розглянутої системи або процесу з метою розгляду у конкретних умовах.

Висновок. Узагальнюючи представлені підходи можна сказати, що економічне управління як категорія розкривається за рахунок найтіснішої взаємодії основних функцій до управління суб'єктом господарювання: встановлення цілей, планування, організація, мотивація, регулювання та контроль і при їх чіткому, послідовному виконанні можна сформулювати раціональний процес управління. Таким чином, зміст економічного управління можна визначити як комплекс системно розроблених, економічно обґрунтованих управлінських рішень, які ґрунтуються на правильно узгоджених ключових параметрах ефективної діяльності економіки підприємства [5].

Джерела та література

1. Шкарупа О. В. Екологічна модернізація національної економіки: сутність та регулювання: монографія. Суми: Ярославна, 2017. 322 с.
2. Економічне управління підприємством: навч. посіб./Н. М. Євдокимова, Л. П. Батенко, В. А. Верба О. О. Кизенко та ін.; за заг. ред. Н. М. Євдокимової. Київ: КНЕУ, 2011. 327 с.
3. Економічне управління підприємством: навч. посіб./А. М. Колосов, О. В. Коваленко, С. К. Кучеренко, В. Г. Бикова; за заг. ред. А. М. Колосова. Старобільськ: Вид-во держ. закл. «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. 352 с.
4. Попрозман О. І. Планування діяльності підприємства та його узгодженість з стратегічними цілями і тактичними задачами. Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. Наук.-дослід. екон. ін-ту М-ва екон. розвитку і торгівлі України. Київ, 2013. Вип. № 2 (141). С. 82–85.
5. Проривні технології в економіці і бізнесі (досвід ЄС та практика України у світлі III, IV і V промислових революцій): навч. посіб./ за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Мельника та канд. екон. наук, доц. Б. Л. Ковальова. Суми: Вид-во СумДУ, 2019. 146 с.

Малярєвський В. – аспірант

Науковий керівник: к. е. н., доц.

Л. Громоздова

Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана

Київ, Україна

Роль і функції середнього класу в становленні інноваційної економіки

1. Кінець XX – початок XXI ст. характеризується бурхливим розвитком науки і техніки, технологічними змінами у суспільному виробництві, широким використанням інформаційних